

Tidpunkt:

Torsdag den 23 september 2021, kl. 16.45 – 17:00

Plats:

Hantverkargatan 2F, plan 2, Insikten

Närvarande:

Se bilaga

Justerat:

§§ 1–4, 6–7, 13–15

Den 30 september 2021

Isabel Smedberg Palmquist
Ordförande

Kadir Kasirga
Vice ordförande

Maria Kjellman Wall
Sekreterare

Tidpunkt:

Torsdag den 23 september 2021, kl. 16.45 – 17:00

Plats:

Hantverkargatan 2F, plan 2, Insikten

Närvarande:

Se bilaga

Justerat:

§§ 5, 8–12

Den 23 september 2021

Isabel Smedberg Palmquist
Ordförande

Kadir Kasirga
Vice ordförande

Maria Kjellman Wall
Sekreterare

§ 1**Val av justerare och dag för justering****Beslut**

Ordförande Isabel Smedberg Palmquist (L) och vice ordförande Kadir Kasirga (S) utsågs att justera protokollet från dagens sammanträde. Justering av protokoll ska ske senast torsdagen den 7 oktober 2021.

§ 2**Anmälan av protokoll**

2.1. Anmälan av protokoll från utbildningsnämndens förvaltningsgrupp den 14 september 2021

2.2. Anmälan av protokoll från utbildningsnämndens råd för funktionshinderfrågor den 15 september 2021

Beslut

Anmälan av protokoll från utbildningsförvaltningens förvaltningsgrupp den 14 september, samt anmälan av protokoll från utbildningsnämndens råd för funktionshinderfrågor den 15 september 2021, som blivit vederbörligen justerade, anmäls och läggs till handlingarna.

§ 3**Anmälan av beslut från kommunfullmäktige och
kommunstyrelsen inom nämndens verksamhetsområde**

Beslut från kommunfullmäktige och kommunstyrelsen inom utbildningsnämndens verksamhetsområde anmäldes.

Beslut

Anmälan godkänns och läggs till handlingarna.

§ 4**Anmälan av delegationsbeslut, inkomna handlingar m.m.****Delegationsbeslut**

- a) Delegationsbeslut till och med den 9 september 2021 från:
 - Förskoleavdelningen
 - Grundskoleavdelningen
 - Gymnasieavdelningen
 - Avdelningen för ekonomi och styrning
 - Avdelningen för utveckling och samordning
 - Avdelningen för personal- och kompetensförsörjning
- b) Anmälan av anställningsbeslut under perioden 6 augusti – 13 september 2021. 108 stycken anställningsbeslut enligt ärendegrupp 1002.

Övrigt

- c) Anmälan av rapporterade anmälningar avseende kränkande behandlingar under perioden den 18 augusti till och med den 12 september 2021.

Beslut

Anmälan godkänns och läggs till handlingarna.

§ 5**Tertialrapport 2 2021 för utbildningsnämnden****Beslut**

1. Utbildningsnämnden godkänner Tertialrapport 2 2021 med delårsbokslut per den 31 augusti. Rapporten överlämnas till kommunstyrelsen.
2. Utbildningsnämnden ansöker hos kommunstyrelsen om 1,5 mnkr i investeringsmedel för trygghetsskapande åtgärder, se bilaga 6 till förvaltningens tjänsteutlåtande.
3. Utbildningsnämnden föreslår att kommunstyrelsen godkänner omslutningsförändringar om totalt 74,6 mnkr.
4. Beslutet justeras omedelbart.

Ärendet

Förvaltningen anmälde ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 10 september 2021, dnr 1.2.2–6192/2021.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för ekonomi och styrning i samverkan med övriga avdelningar.

Ärendet har behandlats i samverkan med de fackliga organisationerna den 14 september 2021. Ärendet har även behandlats av utbildningsnämndens råd för funktionshinderrådet vid sammanträdet den 15 september 2021.

Förvaltningens förslag till beslut

Utbildningsförvaltningen föreslår utbildningsnämnden att besluta följande:

1. Utbildningsnämnden godkänner Tertialrapport 2 2021 med delårsbokslut per den 31 augusti. Rapporten överlämnas till kommunstyrelsen.
2. Utbildningsnämnden ansöker hos kommunstyrelsen om 1,5 mnkr i investeringsmedel för trygghetsskapande åtgärder, se bilaga 6 till förvaltningens tjänsteutlåtande.
3. Utbildningsnämnden föreslår att kommunstyrelsen godkänner omslutningsförändringar om totalt 74,6 mnkr.
4. Beslutet justeras omedelbart.

Beslutsgång

Ordföranden yrkade bifall till förvaltningens förslag och förklarade sig finna att nämnden beslutat i enlighet med detta.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Kadir Kasirga m.fl. (S) och Tina Kratz m.fl. (V) anmälde ett särskilt uttalande enligt nedan:

Läsåret 2020/2021 påverkades kraftigt av pandemin och stadens högstadie- och gymnasieskolor har behövt ställa om från närundervisning till fjärr- och distansundervisning i varierande grad. Omställningen har avkrävt en stor flexibilitet och extra arbetsinsatser från skolpersonalen. Trots att undervisningen delvis har bedrivits på distans ligger kunskapsresultaten på ungefär samma nivå som tidigare; det är både positivt och något förvånande.

Förvaltningen konstaterar att ingen negativ påverkan på elevernas kunskapsresultat kan hänvisas till pandemin, högre frånvaro eller nya undervisningssätt. Tvärt om har gymnasieelever som haft distansundervisningen under ett och ett halvt år bättre resultat jämfört med tidigare årskullar. Även elevgrupper med högt socioekonomiskt index har något förbättrade resultat, men skillnaderna mellan elevgrupper är fortfarande mycket stor. Det är ett kvitto på det goda arbete som stadens kompetenta skolpersonal gjort under året och hur väl de klarat av att genomföra denna mycket omfattande omställning av skolverksamheten.

Vidare tåls det att fundera på vad det innebär att mindre närundervisningen och minskad fysisk närvaro i skolan kan resultera i förbättrade skolresultat snarare än den kunskapsskuld som lärare och forskare nationellt och internationellt varnat för. Samt vilken effekt de inställda nationella proven haft på kunskapsresultaten.

I samband med att den grönbå budgeten antogs lovade skolborgarrådet att en förändring av hanteringen av förskolavgiften skulle införas så att vårdnadshavare kan faktureras separat givet att det inte fanns några juridiska hinder för en sådan systemförändring. Separat fakturering av förskol- och fritidshemsavgiften är en nödvändig jämställdhetsreform som flera andra kommuner redan genomfört. I tertiärrapporten framgår det dock att det inte finns några juridiska hinder men trots det prioriteras uppdraget bort. Det är ett svek mot alla föräldrar, i huvudsak kvinnor, som drabbas av nuvarande system.

Vi är oroade över situationen för barn i behov av särskilt stöd, särskilt barn med en neuropsykiatrisk funktionsvariation, i Stockholm stads skolor. I socialtjänstinspektörernas granskning av barnärenden 0–12 år framkommer det att skolor inte gett särskilt stöd till elever trots att behov funnits explicit på grund

av att det inte funnits utrymme i budgeten. Den verkligheten har vi fått bekräftad av föräldrar till barn med NPF-diagnos som går i stadens skolor och när vi träffat lärare och pedagoger ute i skolorna. Det är ett brott mot skollagen som är synnerligen allvarligt.

Under den här mandatperioden har den grönbå majoriteten gjort nedskärningar på skolan som lämnat stora håll i verksamheterna. Vi vet att det är de barn med störst behov som drabbas när skolorna behöver spara in på personal. Trots att ekonomin på flera skolor är så ansträngd att de inte har råd att följa skollagen visar prognosen för augusti ett överskott på 157,8 miljoner kronor. Istället för att fördela ut pengarna till skolan väljer den grönbå majoriteten att lägga pengarna på hög; det är ett hårt slag mot de elever som har störst behov av stöd i skolan.

Martin Westmont (SD) anmälde ett särskilt uttalande enligt nedan:

Verksamhetsåret har likt föregående år präglats av pandemin. Förvaltningen och dess medarbetare gör ett hedersamt arbete och med tanke på omständigheterna så fungerar skolverksamheten överlag bra. De flesta skolor är välfungerande, men det finns ett stort behov av fler platser på vissa skolor. Att den våldsbejakande extremismen uppmärksammas med ett eget handlingsprogram är positivt även om vi anser att insatserna är långt ifrån tillräckliga.

Utbildningsförvaltningen bör se över stora kostnadsområden som modersmålsundervisningen och i större utsträckning prioritera skolans kärnverksamhet. Vi måste verka för att tillgången på skyddsutrustning på stadens skolor är god även fortsättningsvis, personal som elever ska aldrig känna att det finns en hög smittorisk om man deltar i skolundervisningen. Även om det idag inte är ett krav på att bära munskydd så ska tillgången av munskydd ändå finnas på stadens skolor.

Sverigedemokraterna har presenterat en egen reservationsbudget i kommunfullmäktige för 2021 där vi redovisar vår syn på hur verksamheten för Stockholms stad bör prioriteras och hänvisar till detta dokument för en utförligare beskrivning om våra inriktningsmål för utbildningsförvaltningen.

§ 6**Om- och tillbyggnation av Vällingbyskolan**

Förslag till genomförandebeslut

Beslut

1. Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens förslag att utöka Vällingbyskolans kapacitet genom en om- och tillbyggnation till en uppskattad hyresgenererande projektkostnad om cirka 155 mnkr, med en tillkommande hyra år 1 om cirka 7,3 mnkr.
2. Utbildningsnämnden begär hos kommunstyrelsens ekonomiutskott godkännande att utöka Vällingbyskolans kapacitet genom en om- och tillbyggnation till en uppskattad hyresgenererande projektkostnad om cirka 155 mnkr, med en tillkommande hyra år 1 om cirka 7,3 mnkr.

Ärendet

Förvaltningen anmälde ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 2 september 2021, dnr 2.6.3–4616/2017.

Vällingbyskolans kök och matsal är sedan tidigare prioriterat för ombyggnation. Flera av Vällingbyskolans lokaler är också tillfälliga byggnader eller av tillfällig karaktär. I samband med att kök, matsal och tillfälliga byggnader avvecklas och ersätts av permanenta byggnader föreslås en kapacitetsökning.

Utbildningsförvaltningen föreslår en kapacitetsökning från 900 till 1170 elever. Projektet omfattar ombyggnation av hus A samt byggnation av en ny skolbyggnad. Vid projektets färdigställande kommer skolan då ha en organisation med 3 paralleller F-6 och 5–6 paralleller i årskurs 7–9. Givet grundsärskolans lokalbehov kommer skolan vid färdigställandet erbjuda 1080 elevplatser, varav cirka 25 elever i grundsärskola. Om behovet av grundsärskola i framtiden skulle upphöra så kan skolan nyttja sin maximala lokalkapacitet, totalt 1170 elevplatser. Idag bedrivs Vällingbyskolans verksamhet i ett flertal tillfälliga lokaler, vilka kommer avvecklas i samband med säkerställandet av permanenta elevplatser i projektet.

Det krävs även en evakueringslösning under projektets genomförande. Förvaltningen förordar en vidare utredning av en evakueringspaviljong för Vällingbyskolan.

Projektet innebär en uppskattad hyresgenererande projektkostnad om cirka 155 mnkr, med en tillkommande hyra

år 1 med en kostnad om cirka 7,3 mnkr. Projektkostnaden inkluderar inte kostnad för evakuering.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för ekonomi och styrning i samverkan med grundskoleavdelningen, personal på Vällingby-skolan och fackligt huvudskyddsombud samt SISAB.

Ärendet har behandlats i samverkan med de fackliga organisationerna den 14 september 2021. Ärendet har även behandlats av utbildningsnämndens råd för funktionshinderrådet vid sammanträdet den 15 september 2021.

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens förslag att utöka Vällingbyskolans kapacitet genom en om- och tillbyggnation till en uppskattad hyresgenererande projektkostnad om cirka 155 mnkr, med en tillkommande hyra år 1 om cirka 7,3 mnkr.

Vidare föreslår förvaltningen att utbildningsnämnden begär godkännande hos kommunstyrelsens ekonomiutskott att utöka Vällingbyskolans kapacitet genom en om- och tillbyggnation till en uppskattad hyresgenererande projektkostnad om cirka 155 mnkr, med en tillkommande hyra år 1 om cirka 7,3 mnkr.

Beslutsgång

Ordföranden yrkade bifall till förvaltningens förslag och förklarade sig finna att nämnden beslutat i enlighet med detta.

§ 7**Lägesrapport stadens arbete med Mentor i våldsprevention, MVP – September 2021****Beslut**

1. Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens lägesrapport och lägger den till handlingarna.

Ärendet

Förvaltningen anmälde ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 1 september 2021, dnr 1.3.2–6081/2021

Socialförvaltningen och utbildningsförvaltningen har tagit fram en gemensam lägesrapport över stadens arbete med att driva och utveckla arbetet med Mentor i våldsprevention (MVP) och Agera tillsammans (AT), ett våldsförebyggande program med fokus på att förebygga mäns och pojkars våld.

Sedan föregående års lägesrapport har en fördjupad kartläggning och analys av stadens arbete med MVP och AT genomförts i samverkan med extern konsult. En förvaltningsövergripande arbetsgrupp har bildats, en plan för stadens fortsatta arbete med MVP och AT har börjat tas fram och utveckling av en så kallad ”Stockholmsmodell” har påbörjats.

Under läsåret 2021–2022 beräknas 30 skolor arbeta med MVP eller AT. Sju nya skolor har påbörjat sitt arbete under 2021. Åtta av skolorna genomför både MVP och AT på skolan. Under 2021 kommer tio av stadsdelsförvaltningarna att ha utbildad MVP-personal, som kan vara ett stöd i skolornas våldpreventiva arbete samt vara med och utveckla det universella våldpreventiva arbetet i stadsdelsförvaltningarna.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom grundskoleavdelningen i samverkan med socialförvaltningen.

Ärendet har behandlats i samverkan med de fackliga organisationerna den 14 september 2021. Ärendet har även behandlats av utbildningsnämndens råd för funktionshinderrådet vid sammanträdet den 15 september 2021.

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens lägesrapport och lägger den till handlingarna.

Beslutsgång

Ordföranden yrkade bifall till förvaltningens förslag och förklarade sig finna att nämnden beslutat i enlighet med detta.

§ 8**Mer relevant än någonsin. Biblioteksplan
för Stockholms stad 2022–2025**

Remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2021/850

Beslut

1. Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Ärendet

Förvaltningen anmälde ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 1 september 2021, dnr 1.6.1–5076/2021

Kommunstyrelsen har remitterat ett förslag till Biblioteksplan för Stockholms stad till utbildningsnämnden. I förslaget stakas riktningen ut för stadens folkbiblioteksverksamhet för den kommande fyraårsperioden. I biblioteksplanen formuleras behovet av fem strategiska förflyttningar, i syfte att underlätta och utveckla mötet mellan bok och användare samt i övrigt utveckla folkbibliotekens viktiga samhällsuppdrag.

Utbildningsförvaltningen ställer sig i huvudsak positiv till förslaget. Förvaltningen uppskattar planens tydlighet avseende bibliotekens prioriterade målgrupper och välkomnar utvecklad samverkan mellan förskola/skola och folkbibliotek. Förvaltningen anser dock att planens skrivningar om skolbibliotek bör stämma bättre överens med stadens skolbiblioteksplan, framför allt i fråga om skolbibliotekens uppdrag och bemanning.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för stöd kring lärande och elevhälsa i samverkan med förskoleavdelningen, grundskoleavdelningen och gymnasieavdelningen.

Ärendet har behandlats i samverkan med de fackliga organisationerna den 14 september 2021. Ärendet har även behandlats av utbildningsnämndens råd för funktionshinderrådet vid sammanträdet den 15 september 2021.

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslår utbildningsnämnden att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämna det till kommunstyrelsen som svar på remissen. Beslutet föreslås justeras omedelbart med hänsyn till remissens svarstid.

Yrkande

Ordföranden yrkade bifall till förvaltningens förslag.

Vice ordföranden Kadir Kasirga m.fl. (S) och Tina Kratz m.fl. (V) framlade ett eget förslag till beslut och yrkade bifall för detta.

Beslutsgång

Ordföranden ställde yrkandena mot varandra och förklarade sig finna att nämnden beslutat i enlighet med förvaltningens förslag.

Reservation

Vice ordföranden Kadir Kasirga m.fl. (S) och Tina Kratz m.fl. (V) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för eget förslag:

Förslag till beslut

1. Att förslaget till biblioteksplan 2022–2025 godkännes delvis.
2. Att utbyggnaden av nodbibliotek inte får ske på bekostnaden av de lokala biblioteken.
3. Att barnlitteraturen delvis undantas från den gemensamma samlingen.
4. Att däröver anföra följande

Förslaget på biblioteksplan för 2022–2025 är en genomarbetad och gedigen produkt som bygger på ett arbetssätt där man lyssnat på Stockholmarnas erfarenheter och behov av biblioteksverksamheten i staden. Biblioteksplanen är fylld av berättelser som visar på hur viktigt biblioteket är som samhällsinstitution och hur stolta vi ska vara över den fantastiska biblioteksverksamhet vi har idag.

Staden växer, biblioteksbesökarnas och läsarnas beteendemönster har förändrats kraftigt över tid vilket fodrar att biblioteken behöver anpassa sin verksamhet för att möta stockholmarna på ett bättre sätt. Vi delar därför biblioteksplanens lovvärda ambition om att göra biblioteken mer relevanta än någonsin och det finns ett behov av att stärka bibliotekens förutsättningar för att klara av sitt oerhört samhällsviktiga och omfattande uppdrag. Det handlar både om stärkt finansiering och att ta kliv framåt för att Stockholms bibliotek ska ligga i framkant nationellt och hålla högsta möjliga kvalitet.

Vi vill dock vara tydliga med att strategiska förflyttningar behöver ske varsamt och med eftertanke. När biblioteken får ett förändrat uppdrag på strukturell nivå måste man säkerställa att

det inte sker på bekostnaden av en likvärdig tillgång till biblioteken för alla stockholmare oavsett utbildningsbakgrund eller var i staden man bor.

När det gäller de nya strategiska förflyttningar som presenteras i biblioteksplanen är vi i grunden positiva till förslagen, men vi ser att det finns risker och utmaningar som utan noga avvägningar och fullgod finansiering kan leda till oönskade effekter.

Från bibliotekets bestånd till stockholmarnas samling
Det finns flera vinster att göra när biblioteken går från ett lokalt bestånd till en gemensam boksamling. En modern logistikkedja där det blir lättare för användarna att beställa böcker kan innebära förbättrad service och effektiviseringar av biblioteksverksamheten där mängden transporter minskas och resurser frigörs till att förbättra programverksamheten.

Däremot finns det problem och risker med att från lokala bestånd till en så kallad flytande samling. För att en flytande samling ska fungera fullt ut och stärka likvärdigheten behöver beteendemönstret se liknande ut i hela staden, vilket inte är fallet idag. Om boende i innerstaden i högre grad beställer och efterfrågar böcker av olika kategorier än vad boende i våra ytterförorter gör kommer böcker att koncentreras till biblioteken som ligger centralt. Det skulle vara förödande.

Särskilt viktigt är det att barnböcker inte ingår i stadens gemensamma bestånd utan att varje enskilt bibliotek har en barnavdelning där böckerna ingår i det egna beståndet. Det finns skäl till att fundera noggrant vilka andra typer av böcker som bör ingå i bibliotekens egna bestånd för att motverka de negativa sidorna med att ha en flytande samling.

Från biblioteket mitt i byn till bibliotek i hela staden
Vi ställer oss i grunden positiva till att varje stadsdelsområde har ett nodbibliotek som kan erbjuda ett bredare utbud av böcker och programverksamhet. Däremot ställer vi oss starkt kritiska till att den här utvecklingen sker på bekostnad av våra mindre lokala bibliotek.

Biblioteket mitt i byn har inte tappat relevans. Tvärt om menar vi att ett levande lokalt bibliotek i närområdet är viktigare än någonsin. Ett bemannat bibliotek med en god programverksamhet, särskilt för barn och unga, ska vara hjärtat av våra lokalsamhällen där alla medborgare känner sig välkomna. Den här mandatperioden har samhällsservicen i staden försämrats på många platser, särskilt i våra ytterförorter.

En reducereing av de lokala biblioteken skulle vara ett dräpsslag i det avseendet på många platser.

Vidare går och cyklar många barn och föräldrar till sitt lokala bibliotek för att låna böcker. Hur många av dessa skulle ta sig till ett nodbibliotek en eftermiddag efter förskolan när det lokala biblioteket inte finns kvar eller har minskad tillgänglighet? Att lägga ner, ta bort bemanningen eller reducera tillgängligheten till dessa skulle skapa oerhört negativa effekter för barnens läsande, läskunnighet och den lokala samhällsservicen som biblioteken är en essentiell del av.

Biblioteksverksamheten har varit nedprioriterad under den här mandatperioden och den grönbå majoriteten har inte ens klarat av att finansiera en renovering av Stadsbiblioteket. Det är mycket oroande givet den ökade kostnadsbild som en utbyggnad av nodbiblioteken skulle innebära. Därför förutsätter vi att biblioteksplanen möts upp av en stärkt finansiering som möjliggör för utvecklingen av nodbiblioteken samtidigt som vi också stärker våra lokala bibliotek.

Från kopieringsrum till samhällsuppdrag

Biblioteken är en plats som många olika typer av människor söker sig till för ärenden som inte har med läsning eller utlån av medier av olika slag att göra. Samhällsservicen som biblioteken erbjuder i form av vägledning, stöd av olika slag och tillgång till datorer, kopiatorer och wi-fi är mycket uppskattad och viktig för många stockholmare.

Vi ställer oss positiva till att den här delen av bibliotekens verksamhet lyfts upp i biblioteksplanen, men vi hade önskat att man tog ett ytterligare kliv och föreslog att varje bibliotek också ska ha ett medborgarkontor. På flera platser är bibliotek och medborgarkontor samlokaliserade och vi anser att det finns goda skäl att höja ambitionsnivån för samhällsservicen för alla stadens bibliotek.

Vidare anger biblioteksplanen att all verksamhetsutveckling bör utgå från att utforma en så inkluderande verksamhet för så många som möjligt. Biblioteket beskrivs som en plats som ska vara inbjudande, trygg och tillgänglig för alla. En plats med tydlig struktur för det trygghetsskapande arbetet - och med ett tydligt uppdrag om att anpassa sig till användarnas behov. Exempelvis lyfts Barnrättsperspektivet på ett tydligt sätt, men däremot lyser HBTQ+ perspektivet med sin frånvaro.

För att biblioteken fortsatt ska kunna bidra till att en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och mångfald så krävs det också att det finns en bredd bland de prioriterade målgrupperna. Biblioteken är samhällsviktig aktör och deras aktiva arbete för hbtq+ personer kan göra stor skillnad för den enskilda att

inkluderas i staden. Svensk biblioteks förening har bland annat utformat en guide för bibliotekens arbete med just hbtq+ frågor, med syfte att inspirera verksamma inom bibliotekssektorn.

Där beskrivs bland annat vikten av ett medvetet inkluderande för att bättre kunna skapa en miljö där alla känner sig välkomna, och trygga. Dit når biblioteken genom kompetensutveckling och normkritiska perspektiv som är viktiga inte vara för det direkta arbetet i biblioteksrummen utan också vid marknadsföring, rekrytering och planering. Att inkludera och synliggöra hbtq+ perspektivet i biblioteksutvecklingen, och prioritera det i föreningens arbete, bör vara en självklarhet. Inte ens biblioteken är fria från hot och våld, och vi har de senaste åren sett flera exempel runt om i landet på när extrema krafter försöker inskränka de mänskliga rättigheterna genom att påverka vilka flaggor som får hängas upp mm.

Slutligen delar vi de synpunkter som utbildningsförvaltningen lyfter gällande skrivningarna om skolbiblioteken under avsnitt 1.6. De bör vara mer samstämmiga med skolbibliotekens skrivningar gällande skolans ansvar för skolbibliotek och personal i skolbibliotekens utbildningsbakgrund.

Särskilt uttalande

Martin Westmont (SD) anmälde ett särskilt uttalande enligt nedan:

Sverigedemokraterna ser positivt på att det presenteras en plan för bibliotekens framtid i Stockholms stad. Den centrala utgångspunkten för alla bibliotek har varit och bör vara att vara en plats för förkovring och kunskapsspridning. I tider av förändrade konsumtions- och levnadsmönster är det av stor vikt att föra diskussioner om hur vi kan bevara och värna centrala institutioners roll i framtiden. Bibliotekens roll att bevara viktig litteratur och blivit än mer viktigt då alltmer digitaliseras.

Biblioteken har en central roll att spela i att skapa mötesplatser och erbjuda kunskap för de som annars kanske inte har tillgång till det. Inte minst är det en avgörande resurs för de i behov av tekniskt stöd. Stockholms stadsbibliotek är lika gammalt som den svenska demokratin och Sveriges bibliotekstraditioner är en del av den svenska kulturen. I och med de samhällsutmaningar som den förda politiken har skapat så ser vi att bibliotekens roll blir allt viktigare i att sprida kunskap om svensk kultur och historia till nya generationer.

Vidare ställer vi oss skeptiska till förslaget om ”förtroendeöppet”, ett koncept som syftar till att hålla biblioteken öppna utan närvarande personal. Stadens bibliotek

har haft problem med ungdomsgäng på våra bibliotek som bidragit till en otrygg och ogästvänlig miljö för övriga besökare.

§ 9**Handlingsplan mot nedskräpning på land och i vatten**

Remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2021/794

Beslut

1. Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Ärendet

Förvaltningen anmälde ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 26 augusti 2021, dnr 1.6.1–4872/2021.

Kommunstyrelsen har remitterat "Handlingsplan mot nedskräpning på land och i vatten" till utbildningsnämnden för yttrande.

Utbildningsförvaltningen ställer sig i huvudsak positiv till handlingsplanen, men har några synpunkter. Förvaltningen anser att även stadsdelsförvaltningarna, som är ansvariga för driften av stadens förskolor, ska ha ett delansvar för aktiviteten om att ordna kampanjer med syfte att minska nedskräpningen på offentlig plats. Förvaltningen framhåller också att skolans deltagande i kampanjer inte kan innebära skräpplockning eller andra aktiviteter som påverkar den timplansfördelade undervisningstiden. Upphandlingen av solcellsstyrda, komprimerade och kommunicerande sopkärl behöver göras så att alla förvaltningar och bolag kan avropa dessa. Förvaltningen önskar vidare tät placering av sopkärl med fimpinsamling i gymnasieskolors närområden, där rökare brukar vistas.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom grundskoleavdelningen i samverkan med avdelningen för ekonomi och styrning, gymnasieavdelningen och förskoleavdelningen.

Ärendet har behandlats i samverkan med de fackliga organisationerna den 14 september 2021.

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslår utbildningsnämnden att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämna det till kommunstyrelsen som svar på remissen. Beslutet föreslås justeras omedelbart med hänsyn till remissens svarstid.

Beslutsgång

Ordföranden yrkade bifall till förvaltningens förslag och förklarade sig finna att nämnden beslutat i enlighet med detta.

§ 10**Professionsprogram för rektorer, lärare och förskollärare**

Remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2021/986

Beslut

1. Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Ärendet

Förvaltningen anmälde ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 31 augusti 2021, dnr 1.6.1–5833/2021

Kommunstyrelsen har remitterat promemorian ”Professionsprogram för rektorer, lärare och förskollärare” till utbildningsnämnden för yttrande. I promemorian föreslås att ett nationellt professionsprogram för rektorer, lärare och förskollärare ska inrättas med syftet att stärka skolprofessionerna, höja kvaliteten på utbildningen och att öka skolprofessionernas attraktionskraft. Programmet föreslås bestå av två bärande delar. En nationell struktur för kompetensutveckling för rektorer, lärare och förskollärare samt ett nationellt meriteringssystem för legitimerade lärare respektive förskollärare.

Utbildningsförvaltningen tillstyrker generellt förslagen i promemorian. Flera av förslagen i promemorian ligger väl i linje med tidigare beslut av utbildningsnämnden samt förvaltningens tidigare arbete med lärares karriär. Utbildningsförvaltningen vill understryka vikten av att erfarenheterna av detta arbete, och motsvarande erfarenheter hos andra huvudmän, tillvaratas.

Förvaltningen avstyrker förslaget om att likställa undervisning vid universitet och högskola med undervisning i förskolan, fritidshemmet, i den obligatoriska skolan, gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan. Skälet till avstyrkan är att det är väsentliga skillnader i att undervisa barn i förskolan, elever i den obligatoriska skolan, gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan och att undervisa studenter vid ett lärosäte.

Promemorian saknar en analys av de ekonomiska och administrativa konsekvenserna av förslagen för huvudmännen. Förvaltningens uppfattning är att ett nationellt professionsprogram ska ha en statlig finansiering fullt ut. Förvaltningen vill understryka vikten av säkra att

administrationen av programmet inte leder till en utökad administration för huvudmännen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för utveckling och samordning, i samverkan med förskoleavdelningen, grundskoleavdelningen, gymnasieavdelningen samt avdelningen för personal och kompetensförsörjning.

Ärendet har behandlats i samverkan med de fackliga organisationerna den 14 september 2021.

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslår utbildningsnämnden att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämna det till kommunstyrelsen som svar på remissen. Beslutet föreslås justeras omedelbart med hänsyn till remissens svarstid.

Beslutsgång

Ordföranden yrkade bifall till förvaltningens förslag och förklarade sig finna att nämnden beslutat i enlighet med detta.

§ 11**Ta bort avgiften från fritidsklubbarna**

Remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2021/525

Beslut

1. Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Ärendet

Förvaltningen anmälde ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 1 september 2021, dnr 1.6.1–4049/2021.

Utbildningsnämnden har fått en motion av Karin Lekberg (S) på remiss från kommunstyrelsen. Motionen rör avgiftshöjningar i stadens fritidsklubbar. Skribenten ställer sig kritisk till höjda avgifter och menar att de elever som har störst behov av att delta i fritidsklubbens verksamhet tvingas avstå av ekonomiska skäl. Kommunfullmäktige föreslås därför besluta att helt avskaffa avgiften.

En avgiftsbefrielse för fritidsklubbarna skulle innebära kostnadsökningar motsvarande mellan 25,8 och 45,9 mnkr. Det är samtidigt inte tydligt vilken effekt en avgiftsbefrielse skulle ha på inskrivningsgraden i fritidsklubbarna för de målgrupper som motionen särskilt lyfter fram. Vid de avgiftshöjningar som har skett inför år 2020 och 2021 har inskrivningsgraden i stadsdelsområdena såväl ökat (Skarpnäck och Östermalm) som minskat (främst i Skärholmen, Kungsholmen och Enskede-Årsta-Vantör). Det är också viktigt att ta i beaktan att en avgiftsbefrielse endast skulle gälla de elever som går i kommunala fritidsklubbar.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom grundskoleavdelningen i samverkan med avdelningen för ekonomi och styrning.

Ärendet har behandlats i samverkan med de fackliga organisationerna den 14 september 2021.

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslår utbildningsnämnden att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämna det till kommunstyrelsen som svar på remissen. Beslutet föreslås justeras omedelbart med hänsyn till remissens svarstid.

Yrkande

Ordföranden yrkade bifall till förvaltningens förslag.

Vice ordföranden Kadir Kasirga m.fl. (S) och Tina Kratz m.fl. (V) framlade ett eget förslag till beslut och yrkade bifall för detta.

Beslutsgång

Ordföranden ställde yrkandena mot varandra och förklarade sig finna att nämnden beslutat i enlighet med förvaltningens förslag.

Reservation

Vice ordföranden Kadir Kasirga m.fl. (S) och Tina Kratz m.fl. (V) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för eget förslag:

Förslag till beslut

1. Att utbildningsnämnden tillstyrker motionen samt att därutöver utöver anföra:

I vår motion lyfter vi vikten av fritidsklubben som verksamhetsform för alla barn i åldern 10–13. Fritidsklubbarna är en plats där barnen har möjlighet att träffa sina klasskamrater men också barn i skilda klasser och årskurser. I fritidsklubben har barnen möjlighet att vistas i en miljö med vuxna närvarande där de kan underhålla och utveckla sina sociala nätverk.

Vi vet att fritidsklubbarna har en positiv inverkan på skolresultaten. Studie efter studie visar på samma sak; fritidsklubbarnas verksamhet stärker den sociala kompetensen, språket och förutsättningar för att klara sig i skolan. Särskilt viktigt är det för elever som inte har tillräckligt goda språkkunskaper och i områden där skolorna har ett omfattande kompensatoriskt uppdrag.

Den kostnadsuppskattning som förvaltningen tagit fram visar på att kostnaden för att ta bort avgiften för fritidsklubbarna inte är särskilt stor i relation till utbildningsnämndens budget.

Förvaltningen menar sedan att det inte är tydligt vilken effekt en avgiftsbefrielse skulle få på inskrivningsgraden med hänvisning till höjningen 2020 och 2021. Vi delar inte den bilden. I svaret på vår skrivelse om fritidsklubbarna som hanteras vid samma nämndsammanträde visar förvaltningen att inskrivningsgraden minskade i 11 av 13 stadsdelar efter höjningen 2021; det är knappast en otydlig bild av vilka konsekvenser höjningen har fått utan tvärtom så är det tydligt att inskrivningsgraden har minskat som effekt.

En ökad inskrivningsgrad, särskilt i våra socialt eftersatta områden, är värd den ökade kostnaden för nämnden flera gånger om. Både samhällsekonomiskt och på individnivå. Det är angeläget att staden satsar mer på det förebyggande arbetet för att fler barn ska få bättre förutsättningar att klara skolan och för att staden erbjuder en meningsfull fritid med utbildade pedagoger i verksamheterna för våra ungdomar. Fritidsklubbarna är en viktig förebyggande verksamhet som kan förhindra att barn dras in i kriminella miljöer. Höjda avgifter, lägre inskrivningsgrad och ökad skolsegregation är fel väg att gå. Istället ska fler barn, inte färre, ska ha möjligheten att gå till fritidsklubbarna och därför vill vi att verksamheten ska avgiftsbefrias.

§ 12**Ursprungsmärk kommunens matsedlar**

Remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2021/1311

Beslut

1. Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Ärendet

Förvaltningen anmälde ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 31 augusti, dnr 1.6.1–4577/2021.

Utbildningsnämnden har fått en motion att ursprungsmärka kommunens matsedlar av Linnéa Vinge (SD) på remiss från kommunstyrelsen.

Utbildningsförvaltningen är positiv till en god djurhållning och högt ställda djurskyddskrav och att livsmedel ska produceras i nivå med svenska djurskyddsregler. Livsmedel för tillagning och servering i skolorna ska avropas från stadens gemensamma livsmedels-upphandling. I den centrala livsmedelsupphandlingen ställs höga krav på de livsmedel som köps in av skolorna. Förvaltningen anser att regleringarna avseende djurskydd och ursprungsmärkning på upphandlade livsmedel är tillräckliga och förvaltningen ser därför inget behov av att ursprungsmärka förvaltningens matsedlar.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för ekonomi och styrning i samverkan med grundskoleavdelningen och gymnasieavdelningen.

Ärendet har behandlats i samverkan med de fackliga organisationerna den 14 september 2021.

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslår utbildningsnämnden att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämna det till kommunstyrelsen som svar på remissen. Beslutet föreslås justeras omedelbart med hänsyn till remissens svarstid.

Yrkande

Ordföranden yrkade bifall till förvaltningens förslag.

Martin Westmont (SD) framlade ett eget förslag till beslut och yrkade bifall för detta.

Beslutsgång

Ordföranden ställde yrkandena mot varandra och förklarade sig finna att nämnden beslutat i enlighet med förvaltningens förslag.

Reservation

Martin Westmont (SD) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för eget förslag:

Förslag till beslut

1. att nämnden beslutar att tillstyrka motionen samt att därutöver anföra följande:

Det ska vara en rättighet att kunna ta reda på ursprunget på den mat man äter. Att välja svensk, närproducerad, ekologisk mat och att välja bort ritualslachtat kött är för många en självklarhet. Vår inställning är att kött från djur som inte bedövats vid slakt inte hör hemma i kommunens verksamheter. Vi anser också att staden bör upphandla på ett sådant sätt att lokal företagsamhet främjas. Därför har vi lämnat in en motion om att ursprungsmärka kommunens matsedlar.

Förvaltningen menar att regleringarna avseende djurskydd och ursprungsmärkning på upphandlade livsmedel är tillräckliga och föreslår därför att motionen avslås. Om så är fallet menar vi att det är än mer goda skäl att ursprungsmärka stadens matsedlar.

§ 13**Skolornas fritidshem och fritidsklubbar**

Skrivelse från Tina Kratz m.fl. (V) och Kadir Kasirga m.fl. (S)

Beslut

1. Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Ärendet

Förvaltningen anmälde ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 1 september 2021, dnr 1.1.3-4594/2021.

Utbildningsnämnden har mottagit en skrivelse från Tina Kratz m.fl. (V) och Kadir Kasirga m.fl. (S) gällande höjningen av avgiften för elever i fritidsklubb (öppen fritidsverksamhet). I skrivelsen efterfrågas huruvida den höjda avgiften har påverkat inskrivningsgraden, om det finns skillnader mellan olika områden samt om det finns kommunala skolor som ej erbjuder fritidsklubb.

Samtliga kommunala grundskolor med årskurs F-6 erbjuder fritidshem eller fritidsklubb i den omfattning som behövs, i enlighet med skollagens krav. Förvaltningen kan konstatera att den höjda avgiftens eventuella påverkan på inskrivningsgraden inte är entydig. Störst minskning av inskrivningsgraden efter avgiftshöjningen har skett i Skärholmen, Kungsholmen och Enskede-Årsta-Vantör. Samtidigt har det skett en ökning av inskrivningsgraden i Skarpnäck och Östermalm.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom grundskoleavdelningen.

Ärendet har behandlats i samverkan med de fackliga organisationerna den 14 september 2021.

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslår utbildningsnämnden att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Beslutsgång

Ordföranden yrkade bifall till förvaltningens förslag och förklarade sig finna att nämnden beslutat i enlighet med detta.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Kadir Kasirga m.fl. (S) och Tina Kratz m.fl. (V) anmälde ett särskilt uttalande enligt nedan:

Vi vill inleda med att tacka förvaltningen för svaret på vår skrivelse. Däremot delar vi inte bilden av att den höjda avgiftens

påverkan på inskrivningsgraden är otydlig. Höjningen som drevs igenom i budgeten för 2021 var betydligt högre än den höjning som gjordes året innan.

Diagrammet som redogör för förändringen av inskrivningsgraden 2020/2021 visar att 11 av 13 stadsdelar har en minskad inskrivningsgrad. Östermalm, som är ett av stadens socioekonomiskt starkaste område, har en liten ökning och Skarpnäck ökar hela 15 procent vilket borde förklaras av någon extern anledning med tanke på den kraftiga ökningen.

Det är inte en otydlig bild av avgiftshöjningens konsekvenser på inskrivningsgraden, tvärt om. Med all tydlighet framgår det att nästan samtliga stadsdelar i staden minskat i inskrivningsgrad. Konsekvensen av höjningen är att hundratals färre barn går i fritidsklubb jämfört med föregående år vilket är olyckligt eftersom vi vet att fritidsklubbarnas verksamhet har en positiv påverkan på skolresultaten, stärker den sociala kompetensen, språket och förutsättningarna för att klara sig i skolan.

Den grönbå majoritetens politik försvårar integrationen, försämrar det förebyggande arbetet och förstärker skolsegregationen. Inskrivningsgraden i flera av stadens socialt eftersatta områden är redan mycket låg. Att den minskat ytterligare nu är ett dråpslag för många unga som inte har ett tryggt hem att vistas i.

§ 14**Vikten av att alla förskolors huvudmän är lämpliga och seriösa**

Skrivelse från Tina Kratz m.fl. (V) och Kadir Kasirga m.fl. (S)

Beslut

1. Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Ärendet

Förvaltningen anmälde ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 1 september 2021, dnr 1.1.3–4595/2021.

Tina Kratz m.fl. (V) och Kadir Kasirga m.fl. (S) har till utbildnings-nämnden inkommit med en skrivelse med frågor om hur lång tid det tar innan alla fristående huvudmän har granskats enligt de nya reglerna om ägar- och ledningsprövning och vilka resurser som skulle krävas för att klara av att genomföra denna granskning under 2021.

Förvaltningens regelbundna cykel för tillsyn har förkortats i och med att kraven på huvudmännen skärptes i skollagen. De förskolor som granskas för närvarande hade tillsyn för tre till fyra år sedan. Granskningen sker oftare i de fall där förvaltningen får olika signaler om behovet av det och hos huvudmän som har haft många eller allvarliga brister vid tillsynen. För att stadens samtliga fristående huvudmän ska ha genomgått en granskning enligt de nya reglerna om ägar- och ledningsprövning krävs det sannolikt ytterligare ett par år. Förvaltningen bedömer dock att de former och rutiner som finns idag för tillsynen, gör att missförhållanden som kräver mer kraftfulla insatser blir synliga och ser därför inte behov av att alla förskolor ska provas enligt de nya reglerna i år.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom förskoleavdelningen.

Ärendet har behandlats i samverkan med de fackliga organisationerna den 14 september 2021.

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslår utbildningsnämnden att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Beslutsgång

Ordföranden yrkade bifall till förvaltningens förslag och förklarade sig finna att nämnden beslutat i enlighet med detta.

§ 15

**Prövning av rektors beslut om omedelbar avstängning av
elev i gymnasieskolan**

Beslut

Beslutet publiceras ej.